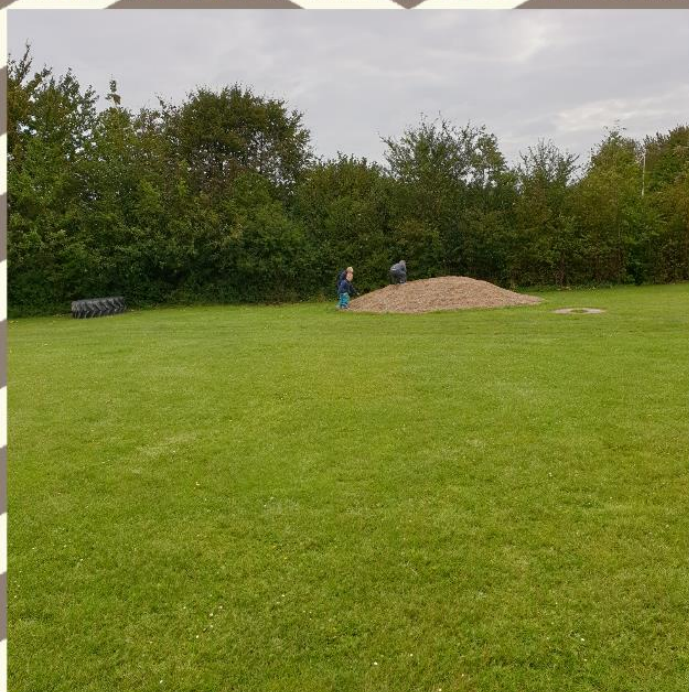

Pædagogisk læreplan for Rørby Børnehaven 24/25

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

PIC•COLLAGE

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og pædagogisk personale i dagtilbud. Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte udarbejdelsen af jeres lokale pædagogiske læreplan.

Den grundlæggende ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er omsat i Børne- og Socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#), 2018. Det er hensigten, at I skal bruge publikationen, når I arbejder med skabelonen.

Skabelonen indeholder alle de lovmæssige krav til at udarbejde den pædagogiske læreplan. Samtidig understøtter skabelonen jeres overvejelser vedrørende den løbende dokumentation og evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvor legen er grundlæggende, og børneperspektivet er tydeligt. Jeres konkrete læreplan giver jer en ramme til at arbejde systematisk med at planlægge, følge op på og videreudvikle kvaliteten i det pædagogiske læringsmiljø i jeres dagtilbud i forhold til jeres børnegruppe.

Inden for de krav, der følger af dagtilbudsloven, er det op til jer at beslutte, hvordan I konkret vil arbejde med den pædagogiske læreplan. Jeres læreplan skal være et dynamisk og meningsfuldt dokument, som peger fremad, og som I kan bruge aktivt i den løbende udvikling af den pædagogiske kvalitet og jeres pædagogiske praksis.

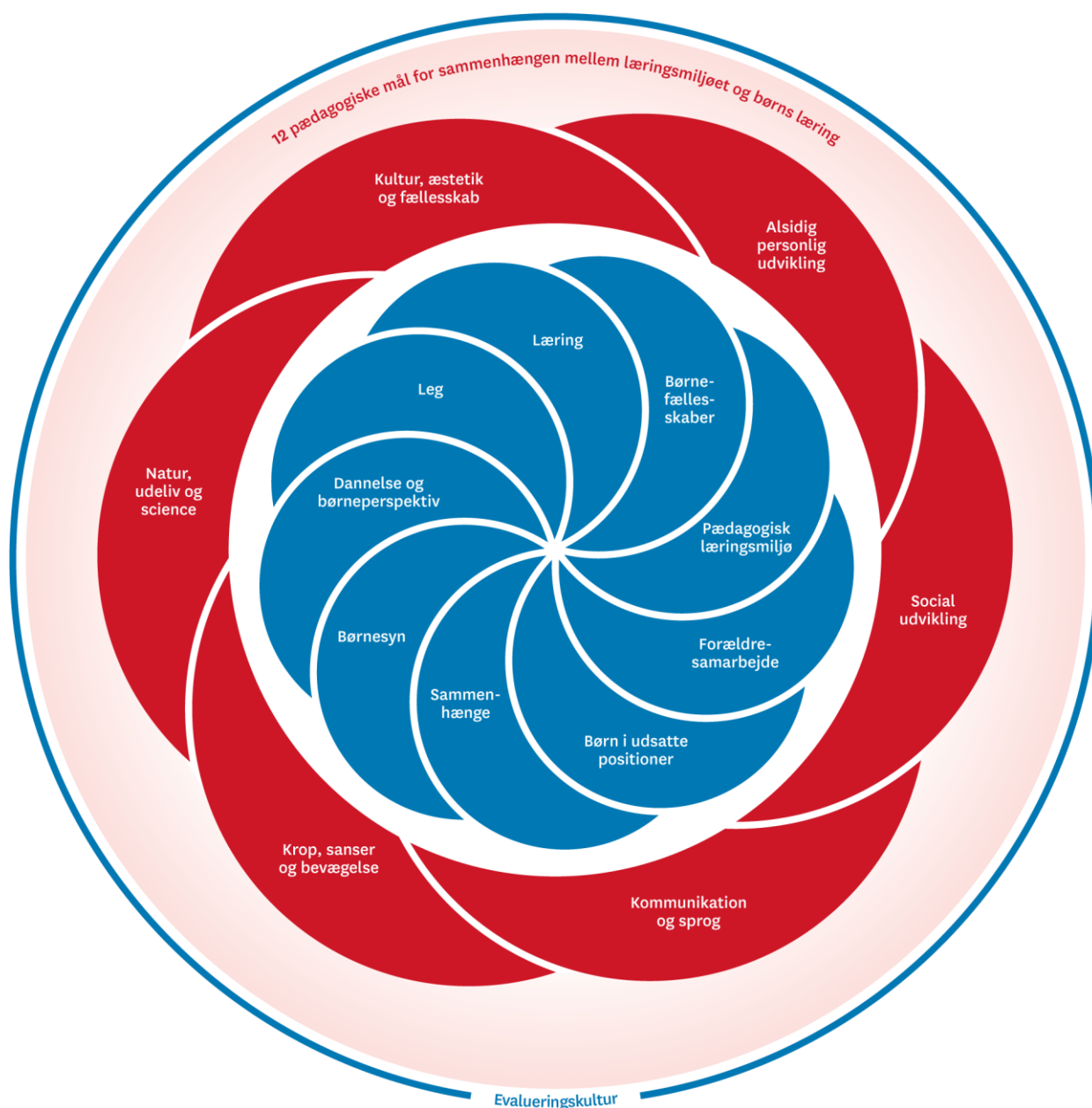
[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Rørby Børnehave er et børnehus som er normeret til 38 børn.

Vi har gode muligheder for at tage det offentlige transport rundt i lokalområdet, hvor vi kan udforske nye legepladser, natur oplevelser, eller for at tage en tur på biblioteket. Dette er en beskrivelse af, hvordan vi vil arbejde med læreplanen i praksis samt en beskrivelse af vores værdigrundlag, kerneopgaver og børnesyn.

Børnene i vores børnehave vil blive mødt af voksne, som viser den anerkendelse, omsorg og respekt og som støtter den enkelte barn, i at kunne indgå i det sociale, læringsfremmende og udviklende fællesskab. Det er vigtigt, at vi som børnehave, udfordre alle børn så de lærer og udvikle sig bedst muligt. Vi understøtter og styrker barnets læring via pædagogiske aktiviteter og leg, så dekan udvikle sig til harmonisk selvstændige indivier.

Rørby børnehave er en del af Rørby landbysordning, det vil sige at vi har et tæt samarbejde med skolen, hvor vi i løbet af året laver fælles aktiviteter. Hvorpå børnene og de personaler på skolen kan for en god relation til hinanden.

Vi er en børnehave som ligger vægt på alle lærepladstemaerne, fordi det styrker, udvikler børnenes fantasi og leg. vi går også op i at børnene har fri lege i løbet dagen, ved sin af pædagogiske aktiviteter, og med plads til spontant opstået situationer, hvor vi følger børnenes spor. Vi har været på kursus i det der hedder Friends som er et trivselsprogram, det er med til at styrke børns trivsel, fællesskab,

Vi som personale er i gang med at lave en rød tråd imellem børnehaven og skolen.

Vores personale består af:

Daglig leder: Kristina Nielsen

Solstuen:

Jette og Kristina.

Satellitstuen:

Heidi og en studerende.

Stjernestuen:

Mette, Julie og Michelle.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

Børnesyn:

Børn har som udgangspunkt altid positive intentioner. Personalet er undersøgende og nysgerrige i forhold til barnets intentioner og behov og tilgår altid barnet ud fra et ressourceorienteret perspektiv. Personalet har ansvar for, at børnene får mangfoldige og rige erfaringer der bidrager til barnets læring, trivsel, udvikling og dannelse.

Rørby Børnehave arbejder også med børnesynet i den børneinitierede leg, hvor personalet hjælper børnene med at sætte ord på det intentioner i en empatisk og positiv tone.

Ovenstående kommer til udtryk i Rørby Børnehave på følgende måde:

- Vi er imødekommende, omsorgsfulde, positive og anerkende overfor børnene, og de møder altid et godmorgen fra de voksne.
- Vi arbejder i børnehøjde og med øjenkontakt, så kontakten på den måde er nærværende og barnet efterlades med en positiv følelse på at være blevet mødt med anerkendelse, interesse og nysgerrig fra de voksne.
- Vi understøtter barnets leg og udforske, spor, initiativer og er nysgerrige på deres intentioner og meninger med legen, enten ved at være inspirator og igangsætter, ved at komme med sporadiske input eller som observant.
- Vi støtter op om barnets udvikling til at blive robuste, selvhjulpne, selvstændige, rummelige, ansvarsbevidste og empatiske mennesker.

Dannelse og børneperspektiv:

Barnets perspektiv skal inddrages og barnet skal opleve, at det har en reel medindflydelse uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske læringsmiljø skal tage udgangspunkt i et børneperspektiv og børnegruppens sammensætning i både leg, de daglige rutiner og planlagte forløb.

Rørby Børnehave arbejder med dannelse og børneperspektivet i de planlagte aktiviteter

F.eks. Ovenstående kommer til udtryk i Rørby Børnehave på følgende måde:

- Børnene medinddrages, de lyttes til og høres i de aktiviteter der laves i Rørby Børnehave. Børnenes ønsker og initiativer medinddrages, når personalet udfylder diverse aktivitetsskemaer og tegn på læring 2. Vi er nysgerrige på, hvad der interesserer børnene.
- Vi understøtter børnenes evne, lyst og vilje til at være selvhjulpne. De styrkes i at mestre praktiske ting om dem selv tilpasset til det enkelte barns nærmeste udviklingszone (tøj af/på, vask af hænder, dække bord, m.m.)
- Vi guider og støtter børnene i at være en god ven, at børnene kan hjælpe hinanden, inddrage hinanden i lege, trøste og tage godt imod nye børn.

Leg:

Legen er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer bla. fantasi, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Under leg lærer børn også at indgå i kompromis og løse konflikter, for at kunne udvikle deres lege. Gennem legen danner børnene deres forståelse af, hvem de selv er – alene og i et fællesskab.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at muligheden for at børnene kan indgå i positive legerelationer med jævnaldrende og på tværs af alder opstår. Det fysiske læringsmiljø er med til at.

Ovenstående kommer til udtryk i Rørby Børnehave på følgende måde:

- Vi indretter læringsrum, så det indbyder til rollelege.
- Vi planlægger at organisere lege, hvor barnet kan øve sig i at indgå i sociale samspil med deraf følgende regler for legen.
- Syng til samling.

Læring:

Læringsmiljøet er fleksibelt og omskifteligt og understøtter til enhver tid den aktuelle børnegruppe og børnefællesskabets behov. Der arbejdes løbende med at styrke det pædagogiske læringsmiljø og arbejde med en differentieret pædagogisk tilgang ved at holde fokus på f.eks. legen, børneperspektiver eller rutinepædagogik.

Børnefællesskaber – meningsfulde fællesskaber:

Alle børn har ret til at føle sig som en del af en meningsfuld børnefællesskaber. Personalet er ansvarlig inde for at børnene føler sig velkommen i fællesskabet og i de aktiviteter personale laver med børnene. Personalets opgave er, at børnene får mulighed for at opleve nye, sidder hos hinanden og dermed danner nye fællesskaber og relationer, hvor barnet kan udvikle sig.

Børnenes dag skal være præget af tryghed, omsorg, samspil og tilknytning til det pædagogisk personale og børn imellem, så de indgår i det sociale fællesskab. Ved at børnene har en god relation til hinanden og personalet, vil de også kunne opleve en følelse af empati og udvise empati overfor hinanden, og derved bidrage til fællesskabet. For at kunne skabe trygge rammer og plads til det enkelte barn, er det vigtigt at vi tilbyder små læringsgrupper og læringsmiljøer. Tættere og mere direkte interaktion mellem børn og den voksne, er med til at fremme barnets læring. Læringsmiljøet evalueres løbende for at sikre alle børns trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Pædagogisk læringsmiljø

Vi lægger vægt på at lave nogle læringsmiljøer som understøtter og udvikler børnenes nysgerrighed. De gode læringsmiljøer er med til at understøtte barnets udvikling, læring, dannelse og sprog som også spiller en vigtig rolle, i hvordan de kommunikerer med andre børn. Når vi har fokus på de fysiske rammer, både ind og ude, kan vi understøtte børnenes udvikle, læring og trivsel. De små læringsmiljøer giver mulighed for at kunne fordybe og koncentrere sig i legen. Vi bruger naturen som et læringsmiljø, da det er vigtigt at børnene kommer ud og eksperimenterer og udforsker de mange måder vi bruger vores krop på. Vores legeplads er indrettede med forskellige læringsmiljøer hvor børnene har mulighed for at bruge kroppen og deres sanser. Læringsmiljøet evalueres løbende for at sikre alle børns trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Samarbejde med forældre om børns læring

Personalet og forældrene indgår i et forpligtende og respektfuldt samarbejde omkring det enkelte barns udvikling og trivsel. Personalet har i forældresamarbejdet fokus på den gode dialog, gensidig respekt og sammenhængen i barnets hverdag derhjemme og i institutionen.

Derfor er det vigtig for os, som børnehave at have en god dialog med jer som forældre om jeres barn/børns udvikling. Når jeres barn starter hos os, er det vigtig at i fortæller, hvis der er noget i barnets udvikling eller trivsel, som er vigtig for os at vide, for at vi kan møde barnet i sin nærmest udvikling zone. Det hjælper til at kunne støtte, vejlede og guide jeres barn i hverdagen.

Vi ser gerne at man kommer på besøg inde man starter op, i børnehuset, så kan i få en rundvisning og vi kan fortælle hvordan vores hverdag foregår og hvilke forventninger vi har til jer, som forældre.

Der vil blive tilbudt individuelle samtaler, hvis vi som fagpersonale, vurderer det er behov for det, i forhold til barnets udvikling og trivsel. Der vil også samarbejdes med andre professionelle fagpersoner, hvis det er sproglige, motoriske eller andre forhold som gør sig gældende i forhold til særlig støtte. Hvis forældrene er bekymret for barnets trivsel, er de velkommen til at komme til os og bede om en samtale.

Børn i udsatte positioner

Alle børn har krav på at være betydningsfulde i børnefællesskabet. Der hviler en særlig forpligtelse til at arbejde med chancelighed med børn i udsatte positioner. Kvaliteten af relationen og interaktionen mellem barnet og personalet er ekstra betydningsfuld for børn i udsatte positioner. Personalet arbejder med udgangspunkt i barnets ressourcer og deltagelse ved at følge barnet tæt, være understøttende og guide barnet. Der arbejdes med fokus på at barnet inkluderes, oplever mestring og at være en del af meningsfuld børnefællesskaber. De pædagogiske læringsmiljøer omkring barnet tilrettelægges, så barnet kan indgå i det almene børnefællesskab.

Vi arbejder med specifikke og konkrete handleplaner, hvor der evalueres på barnets udvikling og tilpasning af læringsmiljøet omkring det enkle barn. Vi samarbejder med tværfaglige samarbejdspartnere og PPR både i forhold til sparring, direkte inddragelse og forældrevejledning. Her arbejdes der med øget forældreinddragelse og fokus på det hele barn.

Vi arbejder med børn i udsatte positioner ved at tilrettelægge aktiviteter med børnene i mindre grupper. Børnegrupperne kan sammensættes ud for pædagogiske overvejelser, hvor der tages højde for at børnene har mulighed for at få forskellige kompetencer i spil og lærer af hinanden.

Der vil blive lavet en pædagogiske indsats for børn i udsatte positioner. Dette vil vi gøre med fokus på læringsmiljøets struktur og med at udforske og forstå de signaler som barnet inviterer til, for at vi kan forstå det der ligger bagved. Vi vil være nysgerrige på det der optager og påvirker barnet, hvorfor det har svært ved at udvikle og lære. Der vil løbende, blive lavet handleplaner med nye mål for hvordan vi bedst muligt kan give det enkle barn ro og mulighed for at kunne udvikle sig. Hvis vi opdager at de udfordringer barnet har udspringer sig i hjemmemiljøet, eller andre steder, søger vi for at der bliver taget hånd om det, via relevante tværfaglige samarbejdspartnere i kommunen og jer som forældre.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Vi har et tæt samarbejde med Rørby skole da vi er en landsbyordning. Vi vil lave forskellige pædagogiske læringsforløb i samarbejde med 0 klasse og indskoling, så det bliver en rød tråd for børnene og forældre.

Efter påske kommer store gruppen til at være med til morgensang 2-3 dage om ugen hvor de er sammen med 0 klasselæreren. De vil sammen med stuens pædagog være i sfo'en sammen med sfo-pædagogen for at få en glidende overgang til start i skole, hvor de lærer huset og kommende personale at kende.

Når børnene skal starte på Rørby skole vil der være en af pædagogerne fra stuen som er med de to første dage, for at skabe tryghed og den gode overgang fra børnehave til skole. AKT-vejlederen på skolen vil have timer i børnehaven inden sommerferien, så alle børn men specielt de udsatte børn har en god relation til ham inden opstart og i overgangen til skolen.

Når vi holder forældremøder for de kommende skolebørn, vil børnehaveklasselederen fra 0 klasse og en pædagog fra SFO'en være med, hvor de fortæller, om dagligdagen i børnehaveklassen og i sfo'en. Der vil de også fortælle om, hvad der ville være godt, at barnet kunne af praktiske færdigheder inde de starter i skole. Vi vil løbende evaluere på vores samarbejde og videreudvikle, for at skabe de bedste rammer for den gode overgang fra børnehave til skole.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Vi som børnehave er åben og udforsker muligheder i vores nærmiljø, og er glade for at blive inviteret til forskellige arrangementer.

Der vil i løbet af året være forskellige arrangementer i børnehaven, som forældrene og bedsteforældrene samt søskende er inviteret til at deltage i. Til disse arrangementer, vil der også være mulighed for at lære de andre børn og deres forældre at kende, samt styrke stærke børnefællesskaber.

Vi benytter jævnligt biblioteket, som et kulturtilbud i nærområdet, og der er samarbejde med lokale foreningsarrangementer. Vi tager to gange om året ud på naturskolen på Røsnæs.

Vi er alle inviteret op til skolens afslutningsfest i ifm. deres sidste projektorienteret undervisning, hvor forældre og lokalmiljøet også er inviteret til.

En gang om året bliver vi inviteret op i hallen af idrætsforeningen til leg og motorisk udfoldelse.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Vores fokusområder er det gode læringsmiljø, som tager udgangspunkt i vores pædagogiske grundlag, hvor vi arbejder målrettet med:

Krop, sanser, bevægelse.

Natur, udeliv og science.

Vores legeplads og stuer, er blevet indrettet med læringsmiljø, som giver det enkelte barn mulighed for at udvikle sig, opleve nærhed, trivsel, læring, udvikling og anerkendende relation, igennem fællesskab. Der er plads til fordybelse og kreative lege.

Vores pædagogiske læringsmiljøer skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres om verden, så de får erfaring med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematik opmærksomhed.

De nye styrkede pædagogiske lærerplaner, har fokus på sammenspillet mellem de 6 læreplanstemaer, sådan at det samlede pædagogiske læringsmiljø ikke forekommer som en fragmenteret og opsplittet størrelse, man derimod ses fra barnets perspektiv, som et sammenhængende fleksibelt læringsmiljø der bevæger sig på tværs af de 6 lærerplanstemaer.

I Rørby børnehave er børnene delt op på 3 stuer, når man starter i Rørby børnehave vil man begynde på Stjernestuen og derefter kommer man på Satellitstuen og til sidst på Solstuen. Der er tilknyttet 3 personaler til Stjernestuen fordi der pt. er flest børne på stuen. Solstuen er der 2 personaler og på Satellitstuen er der 2 personaler

Vi er fokuseret og har stor interesse som børnehave, til at fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse, igennem leg og pædagogiske læringsmiljøer, hvor tager udgangspunkt i børneperspektivet.

Vi vil i samarbejde med forældrene, give børnene omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring og udvikling, samt bidrage til at det enkelte barn får en tryk opvækst. Børnehuset skal skabe et miljø, hvor børnene udvikler selvstændighed, evnen til at kunne indgå i et forpligtende og samhørighed og derved blive en del af samfundet.

De seks læreplanstemaer

-
- Alsidig personlige udvikling
 - Social udvikling
 - Kommunikation og sprog
 - Krop, sanser og bevægelse
 - Natur, udeliv og science
 - Kultur, æstetik og fællesskab

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte børnene i deres samspil og tilknytning til andre børn og voksne. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, selvstændighed, gåpåmod og kompetencer til at deltage i fællesskabet. Børnene skal udforske og erfare sig selv og hinanden, også når der gælder situationer hvor det kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering, hvilket er afgørende for deres videre udvikling i livet.

Læringsmål:

1. At kunne indgå i forskellige fællesskaber.
2. At forstå, udtrykke og handle på sine følelser og grænser.
3. At kunne tilsidesætte egne behov, når dette kræves for vise hensyn til fællesskabet.
4. Bruge sin kreativitet og fantasi til at finde løsninger og se muligheder.
5. Udvis empati og drage omsorg for andre og sig selv.
6. At kende sig selv og sin baggrund.

Tegn på læring:

1. Barnet kan deltage og følge aktivitetens rammer, fx historielæsning, sanglege, lege eller tur.
2. Barnet viser sine følelser og grænser ved at udtrykke sig verbalt eller nonverbalt, at kunne genkende vrede, glæde, angst, og sorg hos sig selv og andre. Kan bede en voksen om hjælp og trøst.
3. Børnene kan indgå i fællesskabet og acceptere, at de skal blive siddende, når der spises mad, udviser tålmodighed overfor andre, selv om de syntes de bruger lang tid og kan vente på tur.
4. Barnet kan indgå i legen og bidrage med fantasi og kreativitet så legen udvikler sig. Barnet kommer med løsningsforslag i legen.
5. Børnene udviser empati og omsorg ved at hjælpe andre, fx med at tage tøj på, eller hente en voksen, hvis der er brug for hjælp.
6. Børnene ved hvor de bor, hvad deres far og mor hedder. De ved hvordan de ser ud, fx har blå øjne og lyst hår.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

De pædagogiske læringsmiljøer skal understøtte børnenes fællesskab, så alle børn trives og kan indgå i sociale relationer. Dette også for at børnene kan udvikle empati og bidrage til demokratisk dannelse.

Legen har stor betydning for børns sociale læring og udvikling. Gennem legen lærer børnene at kunne indgå i kompromisser og løse konflikter, samt forhandle undervejs i legen. Legen understøtter også udviklingen i at lære at have forståelse og respekt for andre, og kunne handle ud fra fællesskabet og i hinandens interesse.

Relationer og venskaber har stor betydning for børnenes udvikling af deres sociale færdigheder, og på hvordan de indgår i socialt samspil med hinanden. Herigennem danner de sig erfaringer og kompetencer til at kunne begå sig ude i verden – hvilket er en vigtig sammenhæng i forhold til, hvordan børnene kan indgå i skolen.

Læringsmål:

1. Barnet lærer at kunne indgå i forskellige fællesskaber og samspil med andre under fælles rammer og regler.
2. Barnet lærer at have social forståelse og empati for andre.
3. Barnet kan udtrykke sine følelser, holdning og grænser, og kan forstå og respektere andres.
4. Barnet kan indgå og udvikle relationer til andre børn og voksne. Barnet kan tage initiativ til at deltage aktivt i leg og aktiviteter i samspil med andre børn og voksne.
5. Barnet kan løse konflikter gennem dialog og samarbejde, og barnet kan bidrage til legen.

Tegn på læring:

1. Barnet kan deltage i fælles aktiviteter, ud fra de normer og rammer som er opsat, fx til samlinger, frokost, højtlesning og vente på tur.
2. Barnet kan handle i fællesskabet og udvise empati, kan hente hjælp og trøste andre på eget initiativ. Barnet kan aflæse andres kropssprog og handle ud fra dette.
3. Barnet kan give plads til hinandens forskelligheder, lytte og udvise forståelse for andre. Barnet kan udtrykke sine egne følelser og andres, ved at sige til og fra ved hjælp af kropssproget og verbalt.
4. Barnet kan skabe relationer til andre børn og voksne. Barnet kan indgå i venskaber og har venner. Barnet kan selv tage initiativ til at sætte en leg i gang og kan deltage i andres leg.
5. Barnet kan løse konflikter, ved at lytte og indgå kompromiser, ved at nærme sig hinanden synspunkter. Barnet kan til sidesætte sine egne behov, ved at tie stille når andre taler eller dele legetøj.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Børnes kommunikation og sprog tilegnes, udvikling starter i den nære relation mellem barn og forældre, derefter i samspil med andre og det pædagogiske personale.

Sproget skal medvirke til at alle børn bidrager til at kunne forstå hinanden og deres omverden. Når børnene kan kommunikere deres behov, tanker og ideer, formår de at indgå i de sociale fællesskaber. Børn udvikler deres sprog ved at være i dialog, fortælle, lytte og lege med sproget. Legen er vigtig, da det er en øvebane for barnet til at bruge/ udvikle sit ordforråd, både nonverbalt og verbalt igennem kommunikation.

Ved at man leger med sproget, at der bliver læst højt- dialogisk læsning, hjælper vi det enkle barn med at sætte ord på egne tanker og ideer. Vi ved at et veludviklet sprog, en god tilknytning, evnen til selvregulering og en god arbejdshukommelse, er kompetencer og et godt socialt netværk, senere i livet.

Læringsmål:

1. Børnene kan lytte, forstå og handle på en kollektiv besked.
2. Børnene leger med den sproglige kreativitet, og de begynder at kunne udtrykke sig på forskellige måder og kommunikerer på forskellige måder som fx gennem sang, rim, remser.
3. Børnene begynder at benytte tal, bogstaver, symboler og tegne.

Tegn på læring:

1. Børnene begynder at kommunikere ved at fortælle, lytte og udtrykke sine følelser og kan være i dialog, når de prøver at løse en konflikt, ved at bruge deres sprog.
2. Børnene kan fastholde sin koncentration og udføre den handling de har fået besked på, uden at de lader sig aflede. De kan videregive deres egen viden til andre gennem kommunikation.
3. Børnene begynder at kunne skrive deres eget navn, taler/synger med på sange og kan genkende symboler og tal, samt ved hvad de hedder.
4. Børnene begynder at kunne aflæse, forstå og reagerer på kropssprog, tegn og mimik. De begynder at lege med sproget ved fx at lave vrøvlord, sige rim og remser. De afprøver og udfolder deres sprog gennem fantasi og leg.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

De pædagogiske læringsmiljøer skal understøtte børnenes muligheder, for at udforske og eksperimentere, med forskellige måder at bruge deres krop på. Børnene skal opleve krops- og bevægelsesglæde, i både ro og aktivitet, så de bliver fortrolig med at bruge deres krop. Herunder blive bevidst om deres kropslige fornemmelser, sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for den erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale proces som barnet, udvikler gennem bevægelse, kommunikation og relations dannelse som udgår fra kroppen.

Sanserne er fundamentet for hvordan børnene opfatter og begriber verden. Det er de 4 grundmotoriske sanser som er, den taktile sans, den vestibulære sans, labyrintsansen og muskel-led-sansen samt de 4 øvrige sanser som er, lugtesansen, synssansen, smagssansen og høresansen som alle har en afgørende betydning for barnets motoriske udvikling og automatisering af dets bevægelser.

Læringsmål:

1. Barnet har grov og finmotoriske færdigheder.
2. Barnet kan bruge og udforske deres krop, sanser og bevægelser.
3. Barnet har en hvis kendskab til sundhed og ernæring og kan varetage egen hygiejne.
4. Barnet lærer at være selvhjulpne.
5. Barnet respekterer egne og andres grænser.

Tegn på læring/ udvikling:

1. Barnet tør bruge sin krop grovmotorik: at løbe, gå, kravle, hoppe, rulle, gribe og kaste. Barnet er interesseret i at udvikle finmotorik at kunne holde på en blyant, lege med perler, klippe med saks, knappe og lyne sit eget tøj.
2. Børnenes relationer afspejler sig i fysisk nærhed til deres nærmeste. De kan sige fra med ord og tegn, bede om hjælp fra både børn og voksne, at kunne acceptere hvis deres kammerater ikke ønsker nærhed, som ex. et kram og et nej.
3. Børnene begynder at mestre og vise interesse i selv, at kunne tage deres tøj på og af. Samt selv gå på toilettet og vise interesse for at blive renlig.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Børnenes naturoplevelser har en følelsesmæssig, kropslig, social og kognitiv dimension. Naturen er et rum, hvor børnene kan eksperimentere, drage sig nogle erfaringer, såsom at opleve glæde, sansning, her og nu perspektivet, samt flyde børnene med en masse oplevelser. Fantasien og legen kan få frit spil i naturen, da der her er store bevægelsesmuligheder. Børnene skal opleve de forskellige naturtyper som skov, strand, dyr og planteliv. Læringsmiljøet skal være med til at understøtte at børnene får konkrete erfaringer med naturen.

Læringsmål:

1. Barnet har viden om naturen, udviser respekt og tage ansvar for naturen. (Dyr, planter, miljø osv.)
2. Barnet kan bruge naturens materialer og lærer naturens spisekammer at kender.
3. Barnet kan gøre brug af nærmiljøet.
4. Barnet har viden om vejret, årstider og fænomener.
5. Barnet har kendskab til tal, mængder, modsætninger og relativitet.
6. Barnet har viden om og respekt for miljøet.

Tegn på læring:

1. Børnene lærer at have respekt for naturen. Børnene tager initiativ til at bruge naturen som legemiljø.
2. Børnene lærer at bruge nærmiljøets muligheder. Børnene sætte ord på og spørge om man fx skal i skoven eller tage på en nærliggende legeplads.
3. Børnene kan ugedagene i den rigtig rækkefølge, derefter årstiderne. Barnet kan tilegne sig ny viden om modsætninger, fx kold / varm, hård / blød, frisk / rådden. De kan tale om relativitet, og fx fortælle om en ting er, tung/let, stor/lille, mange/få. De kan bygge med klodser og vælte det (tyngdekraften).

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at børnene får forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuer og aktiv deltager, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, opleve egne andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier. Børnene kan opdage nye sider af sig selv, og få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden. Børnene vil få erfaring med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier når de har fokus på det kunstneriske og kulturelle.

Læringsmål:

1. Børne lærer om traditioner.
2. Børnene bruger de kulturelle tilbud, som børnehaven tilbyder dem.
3. Børnene har en viden om, at der kan søges informationer på IPad.
4. Børnene lærer sange og litteratur at kende.
5. Børnene kan udtrykke sig kreativt ved brug af forskellige udtryksformer.
6. Børn har en viden om andres kultur eller måder af leve på.

Tegn på læring:

1. Børnene kan sætte ord på julen, fastelavn, fødselsdag, osv.
2. Børnene ved hvad biblioteket er, samt at tage i teateret osv.
3. Børnene synger med på sange og viser initiativ til selv at synge. Kan genkende bøger og kan genfortælle historier. Børnene kan på begyndende niveau søge viden i bøger.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

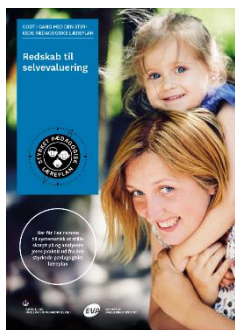
Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Personalet lægger billeder op på Aula en gang om ugen, af de pædagogiske aktiviteter og beskrivelser, som er forløbet i løbet af ugen. De pædagogiske aktiviteter vil tage udgangspunkt i de styrkede læreplaner.

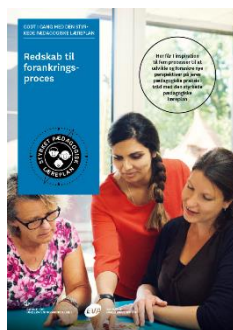
Personale vil evaluere på de pædagogiske forløb, som bliver planlagt ud fra de styrkede læreplaner. Der benyttes skemaet ”tegn på læring 2” fra EVA, til at reflektere over egen praksis og børnenes læring i de processer man har lavet.

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluerende pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

[Pædagogisk læreplan](#)

© 2019
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET